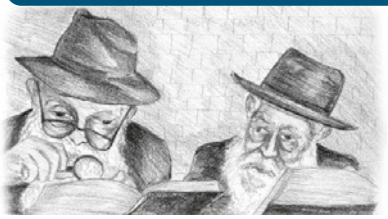
כשם שפרצופיהם שונים כך דעותיהם שונות

בסוד שיח

בס"ד ■ יום רביעי ■ פרשת שופטים ■ א' אלול תשפ"ד ■ 04.09.2024 ■ גליון מס' 804

בדרך שבה תעינו, לא נלך עוד!

/ הרב יוסף גערליצקי, שליח הרבי מליובאוויטש לתל אביב-יפו ורב מרכז תל אביב

המצב הנוכחי בארץ-הקודש, מזכיר את הסיפור על קבוצת נערים שאיבדו את דרכם ביער ומנסים למצוא את דרכם החוצה, אך הם רק מסתבכים ונכנסים עוד יותר לעומק היער. לפתע מופיע מולם אדם מבוגר, מורעב ומוזנח, שיערו פרוע ובגדיו קרועים ובלויים. הם פונים אליו "שמא תוכל לומר לנו מה היא הדרך לצאת מן היער?" משיב להם האיש: "גם אני מחפש את הדרך לצאת כבר חודשים ארוכים אך מה שאוכל לומר לכם: **בדרך הזאת שהלכתי בה אני - אל תלכו...**"

כאשר אנו מביטים סביב ורואים את המצב בו אנו שרויים, ישנה מסקנה אחת ברורה: **בדרך שבה תעינו, לא נלך עוד!**

באחד ממאמריו הידועים של כ"ק הרבי מליובאוויטש ['וקיבל היהודים', פורים-קטן תשל"ח], מסביר הרבי, עפ"י הנאמר במסכת שבת (קי"ט, ב') "מאי דכתיב 'אל תגעו במשיחי'? אלו תינוקות של בית רבן!". שכל גזירה וקושי בגשמיות, שורשה ותחילתה בגזירה רוחנית כתוצאה מפגיעה בחינוך ילדי ישראל. כפי שמספר המדרש בנוגע לגזירת המן "להשמיד להרוג ולאבד" ח"ו: "אמר המן הרשע, איני שולח ידי תחילה אלא באלו התינוקות". כדי שיוכל להפיק את זממו ו"מחשבתו הרעה אשר חשב על היהודים", ידע המן שקודם כל יש לפגוע בחינוך ילדי ישראל לתורה ולמצוות, שכן בחינוך זה תלוי כל קיומו ותוקפו של עם ישראל.

והפגיעה היא קודם כל ב"תינוקות של **בית רבן**", כלומר ערעור על עצם ההבנה שה"בית" של כל ילד יהודי, הוא "בית **רבן**". מקום שבו הוא לומד את אותה תורה שניתנה בסיני ועברה במסורת מדור לדור ממשה רבינו. זהו ה"בית", הבסיס והיסוד לחייו של כל ילד יהודי שילווה אותו עד זקנה ושיבה. "חנוך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה".

בפרשת "ראה" אותה נקרא השבת, מופיע הפסוק "כי יסיתך אחיך ... או רעך אשר כנפשך, בסתר לאמר, נלכה ונעבדה ... אשר לא ידעת אתה ואבותיך" (דברים י"ג, ז'). את המילים "אתה ואבותיך" מסביר רש"י - "**דבר זה גנאי גדול הוא לך, שאף אומות העולם אין מניחין מה שמסרו להם אבותיהם, וזה אומר לך עזוב מה שמסרו לך אבותיך**".

דברי מוסר אלו של רש"י נוקבים עד תהום ומחרידים עד עמקי לב. כיצד קם כאן דור בארץ, שעזב "מה שמסרו לך אבותיך". איך קרה שאחרי אלפי שנים בהם יהודים מסרו את נפשם ללימוד התורה, קיומה וקדושתה וצאצאיהם אינם יודעים כלל מה היא אותה מסורת נפלאה, אינם מכירים שמץ מחיי הרוח המופלאים של אבותיהם. איך אירע שמאות-אלפי ילדים יהודיים **אינם יודעים אפילו "שמע ישראל" ו"מודה אני"**?!...

והתשובה הכואבת מפורשת בגוף הפסוק עצמו: "כי יסיתך אחיך ... או רעך אשר כנפשך..."! הדבר איננו קורה מעצמו, קיימת כאן "הסתה" ודוקטרינת חינוך שלימה וברורה, שיש לה דרך ומטרה, רחמנא-ליצלן, לעקור ולהשכיח ולהרוס, היה-לא-תהיה כל מה שקשור למסורת היהודית. ולא איכפת להם מה"גנאי הגדול", שאף אומות העולם מבינים ובזים להם על עזיבת דרך ומסורת אבותיהם...!

מזה שנים שמערכת החינוך הישראלית פועלת בשיטתיות ובאופן מכוון, להכניס לבתי-הספר תכנים ורוחות רעות המנשבות בעולם, תכנים של זוהמה ועבודה-זרה. פה-ושם 'עושים טובה' ומוכנים

כל מאמץ בענייני תורה ומצוות, אף שהוא חובה בפני עצמו, מרחיב את הצינורות לקבלת ברכות ה' לכל אחד ואחד מבני המשפחה.
הרבי מלובביץ'.

עוד בעיתון

ניתן לעבור לכתבה הרצויה ע"י לחיצה על שמה.

שו"ת קיץ
מה נהוג לעשות במעמד 'הכנסת ספר תורה'?...
המשך בעמ' 3

הכל בגלל "דברי ריבות בשעריך"
"כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין דָּם לְדָם, בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע, דִּבְרֵי...
המשך בעמ' 4

סיפור לשבת
אין לשפוט אנשים!
מסופר על בחור חרדי שהלך ברחוב ז'בוטינסקי המחבר בין בני ברק...
המשך בעמ' 5

שביבים
- "שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך"
- "כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים"
- "לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל"
- "שום תשים עליך מלך"
- "לבלתי רום לבבו"
- "תמים תהיה עם ה' אלקיך"

המשך בעמ' 6

להכניס מה"תרבות והפולקלור היהודי"; אך בכל הקשור לעולם-התוכן העשיר, החי והנפלא, של "שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד", את ההכרה והגאווה הלאומית "אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו", את זה הס מלהזכיר בבתי הספר וחל איסור גורף על כך.

"כי יסיתך ... בסתר", ה'הסתה' הזאת של מערכת החינוך בארץ לעזוב את דרך אבות, נעשית ב"סתר", בגישה ישירה אל תת-ההכרה של הילד. משווים באוזניו את אמונת אבותיו שעליה הם מסרו את נפשם לאמונות תפלות של שבטים בג'ונגל; על כל ביקור בבית-כנסת מקפידים לקחת אותו גם לביקור בכנסיה ומסגד, להבדיל. את סיפורי ההוד של אבותינו הקדושים, אברהם יצחק ויעקב, מספרים להם כ"סיפורי-עם" שנועדו כדי ש"נגלה את חולשותיהם וטעויותיהם של גיבורי התנ"ך"... לועגים לעולם הערכים היהודי, במרומז או בגלוי, ואת ערכי ה"נאורות" הגויית מקדשים באמונה עיוורת. וכך, מנתקים את הילד מאבות אבותיו **ומנפשו שלו**, מהנשמה היהודית האלוקית הפועמת בתוכו ומחפשת נואשות את ביטויה.

התוצאות ניכרות היטב בשטח. הן בהתנהגות הנוער מבחינה מוסרית וערכית; אך בעיקר ב"אסון השקט" שעליו אין מדברים כלל - הניתוק המוחלט של בוגרי מערכת החינוך הישראלית ממורשתם ומעמם, עד שאחוזי ההתבוללות (על-פי סקר YNET והפדרציה היהודית) בקרב מיליון ישראלים 'יורדים' בחו"ל גבוהים בהרבה מאלו של הקהילות היהודיות ה'חילוניות' בחו"ל. גם כאן בארץ-הקודש רשומים כיום קרוב למאה-אלף זוגות של יהודים עם בני-ניכר(!)...

לפני כשמונים שנה כותב כ"ק הרבי מליובאוויטש לראש-הממשלה דאז דוד בן גוריון דברים מדהימים, בהם צפה למרחוק את המצב בארץ-הקודש, וכך כותב הרבי: "...בארץ ישראל דווקא, נראית סכנה אשר בדור השני יקום טיפוס חדש, אשר בשם בני ישראל ידגול, **אבל זר יהי' לעברו של עמנו על כל ערכיו הנצחיים והעצמיים, וגם מנגד לו** - בהשקפת עולמו, בתרבות שלו ובתוכן חייו היום יומיים. מנגד - למרות אשר בשפה העברית ידבר"...

בימים אלו אני שומע מתושבים ותיקים עימם אני משוחח על תחושותיהם הקשות עקב המצב הביטחוני והכללי בארץ. כיצד קרה שאחרי קרוב לשמונים שנה של בניית מדינה דמוקרטית חזקה, גאה ובטוחה בעצמה, הגענו למצב של סכנה קיומית שכזו? פתאום קשה לסמוך על "הצבא החזק במזרח-התיכון" ועל המודיעין הישראלי האגדי; כולם בחרדה מה ילד יום, ונבהלים מקול עלה נידף. אויבינו לועגים לנו ובצדק על חולשתנו ופחדינו, על הקרע והשנאה בתוכנו, ועל חוסר האמונה בצדקת דרכנו. איך התדרדרנו לתהומות כאלו?

אך יש צורך לתקן את הבעיה מראשיתה, מההתחלה ומהבסיס של הכל.

דוד המלך אומר בתהילים **"מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורריך, להשבית אויב ומתנקם"**. כוחו הפיזי של עם ישראל שואב מקול התורה הנשמע מפי ה"עוללים ויונקים" המשננים אחרי המורה "תורה ציוה לנו משה מורשה קהילת יעקב", "בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ". זהו בסיס חיינו ועוצמתנו, בלעדי החינוך היהודי, אין שורש שיחזיק אותנו, והכל מתפורר לנגד עינינו.

כמובן שעלינו להתחזק באמונה ובביטחון בה', להתפלל אליו ולהרבות באהבת-חינם וקירוב לבבות; אבל כדי לשנות את המצב, חובה עלינו לתקן את הבעיה שיצרה אותו. **הגיע הזמן לשינוי דרסטי במערכת החינוך בארץ**. המשך קיומו של עם ישראל והמשך קיומה של ארץ ישראל תלוי בנו עכשיו, בכל אחד ואחת מאיתנו, ובעיקר כמובן בעומדים בראש מערכת החינוך. עליהם לסובב את הספינה במאה-ושמונים מעלות, ועל כולנו לסייע ולדחוף ככל יכולתנו.

אנו עומדים לקראת חודש אלול, חודש הרחמים והסליחות, עליו המשיל בעל התניא את המשל המפורסם של "מלך בשדה". זהו הזמן שבו מלך מלכי המלכים, הקדוש-ברוך-הוא, יוצא מארמון מלכותו ומגיע ל"שדה", אל חיי היומיום והחולין שלנו, ומקבל שם את כל אחד ואחת בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם, גם ובעיקר לאלו הנמצאים ב"לבושי השדה", 'בגדי העבודה', שאינם כל-כך 'נקיים', גם ברוחניות.

כך שגם אם התרחקנו מאד, והרחקנו את בנינו וצאצאינו ממסורת אבותיהם, הרי שבימים אלו, ימי פתיחת שנת הלימודים, הקב"ה פונה אלינו, באהבה וברצון, ואומר "שובו בנים שובבים". **אנו יכולים ברגע אחד להחליט ש"בדרך הזאת שבה תעינו לא נלך עוד!"**

נחזור להיות מי שהיינו תמיד מאז ומעולם. לא נתבייש ולא נעזוב את מה שמסרו לנו אבותינו: אמונה בבורא העולם ומנהיגו וקביעות עיתים בלימוד התורה שעל ידה מכירים ומרגישים את הקב"ה "נותן התורה" ולומדים איך לקיים את מצוות ה'. בזה נקיים את הנאמר בפסוק "ראה נתתי לפניך את החיים ... **ובחרת בחיים**" (דברים ל', ט"ו - י"ט).

בסוד שיח
כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

שו"ת קיץ

הרב שבתי יגל / הכולל הקהילתי רעננה

מעמד 'הכנסת ספר תורה'

שאלה: מה נהוג לעשות במעמד 'הכנסת ספר תורה'?

תשובה: לא מצאנו בשולחן ערוך אזכור למנהג כזה או אחר שנוהגים לעשות בעת סיום כתיבת ספר תורה והכנסתו לבית הכנסת, אבל כבר נהגו בכל תפוצות ישראל לעשות חגיגה ואירוע גדול בעת קיום מצווה זו וכנראה שיש דברים פשוטים שמרוב פשטותם לא צריכים להיכתב ובמשך הדורות הבינו בהיגיון ברור שכאשר זוכים לאירוע גדול כזה יש לעשות חגיגה ותהלוכה וכדומה, ואי אפשר להישאר אדישים למול זאת.

ואם בכל זאת באנו לחפש מקור, אז אפשר ללמוד זאת מספר 'שמואל' שבשעה שהביאו את ארון ברית ה' לעירו של דוד מספר הנביא: **'וילך דוד ויעל את ארון האלקים מבית עובד אדום עיר דוד בשמחה, ויהי כי צעדו נושאי ארון ה' ששה צעדים ויזבח שור ומריא, ודוד מכרכר בכל עוז לפני ה' ודוד חגור אפור בד, ודוד וכל בית ישראל מעלים את ארון ה' בתרועה ובקול שופר'** (שמואל י"ב ט"ו).

דוד המלך כרכר וקיפץ ללא עוז, כביכול כאחד הריקים, ומשם אנו למדים לעשות תהלוכה ולרקוד ולקפוץ ולכרכר לכבודה של מצווה.

ובספרי המנהגים של קהילת וורמייזא שחיבר אותו רבי יוזפא השמש (השמש של בית הכנסת לפני 350 שנה לערך) כבר נזכרים מנהגים שונים בהקשר זה.

ולמעשה אנו עושים כמה וכמה דברים דוגמת חתונה, וחתונה עצמה אנו עושים דוגמת מתן תורה, ולכן יש לפידים המלווים את ספר התורה לבית הכנסת וכפי שאומרת הגמ' במסכת תענית 'צאינה וראינה בנות ציון במלך שלמה בעטרה שעיטרה לו אימו ביום חתונתו ובים שמחת לבו', ואומרת המשנה ביום חתונתו ביום מתן תורה.

הרי שיש קשר בין חתונה למתן תורה, ומאידך כתוב בשמות ל"א וַיִּתֵּן אֶל-מֹשֶׁה, כְּכַלֹּתוֹ לְדַבֵּר אִתּוֹ בְּהַר סִינָי, שְׁנֵי, לֻחֹת הָעֵדֻת--לֻחֹת אֲבֶן, כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים' ואומר המדרש ככלותו, ככלתו, הרי שהמדרש משווה סיום כתיבת ספר תורה לכלה ולמעד של חתונה.

וכמו כן מלווים את הספר תורה מתחת 'לחופה' כמו חתן וכלה.

והרושם שמתקבל הוא שאם בשאר מצוות אנו אומרים 'הצנע לכת עם ה' אלוקיך' ואין לך יפה מן הצניעות, לא כן במצווה זו שבה אנו מצווים דווקא על הפרסום ועל החגיגיות, להרבות קרואים ולהגדיל את השמחה בשווקים וברחובות.

ומצאנו בספרי גדולי הפוסקים (חתם סופר, כתב סופר ועוד) דרשות שדרשו בעת מעמד הכנסת ספר תורה והיו אף שחיברו שירים מיוחדים לאירועים אלו כגון ר' שמעון סופר, החוות יאיר, הצמח צדק הקדמון ועוד ועוד.

וראו נא מה שכתב הגה"ק מפאסעצנא זצ"ל הי"ד אודות ההתפעלות שהייתה לו בשעת מעמד הכנסת ספר תורה (שבמהלך הריקודים עשה 'סלטה' באוויר לכבודה של תורה):

'למה זה כל כך נתפעלתי שהחלטתי לעשות את ההתהפכות (קאזשעליק) בשעת חינוך ספר תורה, ולזה זה רחפו כל כך עצמותי, כראיתי מאז את המקום אשר בו ארקוד ואתהפך וכל גופי נזדעזע, הרבה פעמים תשוקת האיש ישראל מתלקחת בו הרבה יותר ממצבו מתורתו ומעבדותו, ואומר, מי יתן לי איזה עשיה גדולה וחריפה ואעשנה לשם ה', לבו נופל בקרבו, מה תורתי מה כל עבודתי גם נפשי לא תשבע מהן, גם בשעה שאין תשוקתו מתלקחת למסור נפשו בפועל, לעשיה חריפה מעין מסירת הנפש משתוקק, וכשהתחלתי להכין עצמי להסיום ולהחינוך נתלקחה בי תשוקתי ביתר שאת ותהי כאש בעצמי, הלא שעת שמחה קדושה ונוראה מעין זו, אפשר אחת היא בכל חיי, ומה אוכל לעשות כה בגופי בפועל לאלקי. אגיל ברעדה וארקד בכל כוחי, טוב, אבל נפשי עוד לא תשבע, אין זאת עוד העשיה הגדולה והחריפה המתאימה לשעה קדושה מרומה ויחידה כזו, ואומר, אתהפך כאותם הנבזים והשפלים המתבטלים משמחת אדוניהם לכבודם, ויגע בי השטן למנות בי, מה העבודה הזאת לך ומה טעם יש בה, מה אכפת ליה לקב"ה אם אתהפך או לא, ואפשר יזיק לבריאותך ולמיחושך, והאם לא תראה בזה לשוטה ומשוגע בעיני כל, אז מנהמת לבי שאגתי, יגער ה' בך השטן, לא עת לחשוב חשבונות עתה, השעה הגדולה היחידה ודוחה לעשות עתה עשיה מעין מסירות נפש לשם צורי וקוני אני רוצה, וכיון שזה, בבריאות תפחדי ובבזיוני תספקני, מצאתי איפא את העשיה החריפה אשר חיפשתי, ומעתה אני מחליט ומתקדש לה, אל התהפכות קדושה ראיתי כבר בדמיוני רק מעין מזבח היה מבהיק לעיני, המקום אשר בו בשעת חינוך ספר תורה נעבור, הכל נתקדש והכל לאש בוערת התלקח, ודמי תוסס ועיני זולגות דמעות, ושמחתי אחר כך שראיתי במדרש שדוד המלך כשהיה מכרכר בכל עוז פירוש שהיה ופך כפות רגליו למעלה וקופץ', עד כאן דבריו.

וכן מסופר על הרה"ק בעל בית אברהם מסלאנים זצ"ל, שמי שלא ראה ריקוד שרקד בעת הכנסת ספר תורה - לא ראה ריקוד מעולם, כי אי אפשר לתאר את גודל ההתלהבות הגדולה וכן את מהירות ריצת הרגלים שלו בעת הריקוד, ולא היה שייך לראות אם הניח רגליו על הקרקע, ואנשים רבים אמרו שהסתכלו טוב ולא הניח את רגליו על הארץ כלל והיה רוקד באוויר, עד כאן.

וגם בעת תקופת הקורונה, יש לראות היאך מצד אחד להגדיל את הקרואים והשמחה, ומצד שני לעשות זאת מתוך שמירה על בריאות הציבור.

כאשר הספר תורה מגיע לבית הכנסת, נהוג להוציא את ספרי התורה אשר בארון הקודש לצאת לקבל את פניו של ספר התורה החדש, ונהגו לומר מספר מזמורי תהילים ולהכניס את ספר התורה אחר כבוד לארון הקודש.

לאחר הכנסת ספר התורה, נהגו לעשות סעודה לציבור המשתתפים, ולדרוש בה בדברי תורה מענייני דיומא, וסעודה זו נחשבת ל'סעודת מצווה'.

נכתב על פי ספר 'נטעי גבריאל' - הכנסת ספר תורה.

נ.ב מאמר זה כבר התפרסם בעבר במסגרת זו, אך אני שב ומפרסם אותו לכבוד מעמד מכונן של הכנסת ספר תורה שהתקיים השבוע ברעננה על ידי קהילת בני הישיבות בעיר, בראשות הרב יגל הי"ו. הספר תורה נתרם כ-150 חברי וידידי הקהילה, לעילוי נשמת קדושי שמחת תורה תשפ"ד.

כל שמות הנרצחים מיום קשה זה - חרוטים על גבי העצי חיים של ספר התורה (30 שעות חריטה!) בתהלוכה השתתפו משפחות שכולות. ניתן היה לראות את כל חלקי החברה הישראלית צועדים יחדיו לכבודה של תורה, ולזכרם של הנרצחים. עין לא נותרה יבשה. ת.נ.צ.ב.ה. שנשמע ונתבשר רק בשורות טובות אכי"ר.

הכל בגלל "דברי ריבות בשעריך"

"כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין דָּם לְדָם, בֵּין דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע, דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ, וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר השם אֱלֹהֶיךָ בּוֹ" (דברים י"ז, ח').

פשט הפסוק הוא, שכאשר ישנו ספק בהלכה וחכמי העיר לא יודעים כיצד להכריע, יש לעלות לחכמי הסנהדרין אשר יושבים בירושלים ולקבל את הכרעתם.

האר"י ז"ל (בפרשתנו) מגלה לנו את רובד הסוד על פסוק זה: "כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין דָּם לְדָם - אמרו רבותינו זיכרונם לברכה, ששאלו מלאכי השרת להקדוש ברוך הוא (בשעת החורבן): ריבונו של עולם, כתבת בתורתך: "וְשָׁפַךְ אֶת דָּמוֹ וְכִסָּהוּ בֶּעָפָר" (ויקרא י"ז, י"ג. מצוות כיסוי הדם), וכאן כתיב: "שָׁפְכוּ דָמָם כַּמַּיִם" (תהלים ע"ט), "כִּי דָמָהּ בְּתוֹכָהּ הָיָה עַל צְחִיחַ סֶלַע שָׁמָתְהוּ לֹא שְׁפָכַתְהוּ עַל הָאָרֶץ לְכַסּוֹת עָלָיו עָפָר" (יחזקאל כ"ד, ז'). כתבת בתורתך: "וְשׁוֹר אוֹ שֶׂה אֹתוֹ וְאֶת בְּנוֹ לֹא תִשְׁחֲטוּ בְּיוֹם אֶחָד" (ויקרא כ"ב, כ"ח), וכאן כתיב: "הבנים נשחטים וכו'". כתבת בתורתך: "וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפִנּוּ אֶת הַבַּיִת" (ויקרא י"ד, ל"ו. לגבי בית שנטמא) וכאן: "וַיְשַׁרְפוּ אֶת בֵּית הָאֱלֹהִים וַיְנַתְּצוּ אֵת חוֹמַת יְרוּשָׁלָם" (דברי הימים ב', ל"ו, י"ט).

מלאכי השרת "התלוננו" בפני הקדוש ברך הוא, שהגויים פועלים נגדו בניגוד למה שהקדוש ברוך הוא עצמו ציווה בתורה - כיצד יתכן הדבר? ומה הקדוש ברוך הוא עונה? אמר להם הקדוש ברוך הוא: **כלום יש שלום בעולם? הואיל ואין שלום אין כלום**".

מוסיף האר"י ואומר: וכל זה רמזה לנו התורה בפסוק הזה: "כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין דָּם לְדָם", היינו "ושפך את דמו" וכו'. "בין דין לדין", היינו "אותו ואת בנו" וכו'. "ובין נגע לנגע", היינו "וציווה הכהן" וכו'. **והתשובה לכל זה: "דברי ריבות בשעריך", שעל ידי המריבות והעדר השלום שבהם גורם לכל זה**, ומסיים: "וקמת ועלית אל המקום", שעל ידי ירושלים, "עיר שחוברה לה יחדיו", שבה נעשו כל ישראל חברים, ועל ידי התורה יתאחדו ויתווך ביניהם השלום".

מדהים. כל הפליאות שיש לעם ישראל וכל התמיהות על הצרות הרבות, הכל נובע מסיבה אחת: "דברי ריבות בשעריך". ממריבות והעדר שלום בין אדם לחברו. התיקון הוא על ידי "וקמת ועלית אל המקום" - לעלות לירושלים ולתורת ישראל המחברת ומאחדת את העם.

עד היכן מגיעה האחדות?

אחת המצוות המובאות בפרשתנו היא מצוות "עֶגלה ערופה".

מהי מצוות "עגלה ערופה"? כותבת התורה כך: "כִּי יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר השם אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ נֹפֵל בַּשָּׂדֶה, לֹא נוֹדַע מִי הִכָּהוּ" (דברים כ"א, א'). זאת אומרת, אם מצאו אדם הרוג בשטח בינעירוני, ואין בידי בית הדין שום פיסת מידע היכולה להוביל לפענוח הרצח, מצווה התורה את חכמי הסנהדרין למדוד איזו עיר היא הקרובה ביותר למקום שבו נמצא ההרוג. לאחר שנקבעה העיר הקרובה אל החלל, מצווים זקני העיר וחכמיה לערוך סדר מיוחד, שבו הם עורפים עֶגלַת בקר על שפת נחל איתן. לאחר מכן הם רוחצים ידיהם ומתוודים בקול רם: "יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ". בסיום, נושאים הכהנים תפילה: "כַּפ�ֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר פָּדִיתָ השם, וְאַל תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל, וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם" (כ"א, ח').

לא ניכנס כעת לעומקה של מצווה ייחודית זו, אולם מדוע זקני העיר וחכמיה הם אלו שצריכים לומר "יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ", וכי עולה על דעתנו שזקני העיר הם אלו שהרגו את החלל, עד כדי כך שהם צריכים להצהיר בפומבי שלא הם אחראים למותו של האיש?

התלמוד (סוטה מה ע"ב, מובא ברש"י) עונה תשובה מרתקת: זקני העיר מתוודים "שלא בא לידינו ופטרנוהו בלא מזון, ולא ראינוהו והנחנוהו בלא לוויה". התורה אינה חוששת שכהני העיר וזקניה הם אלו שהרגו את האיש באופן ישיר, אולם בכל אופן הם צריכים להודיע ולהצהיר, שהם לא ראו אותו יוצא מן העיר יחידי ללא ליווי וללא מזון ושתיה. כלומר, על זקני העיר וחכמיה מוטלת החובה לדאוג שתהיה קיימת בעיר מערכת של סיוע ושל צדקה לנזקקים, וכשהם נתקלים באדם בודד הולך בדרכים, מחובתם לדאוג לצרכיו, כולל ליווי וציוד ומזון לדרך. אם אנשי העיר ראו את אותו הרוג כשהיה בעירם, והבחינו שהוא יוצא, ולא דאגו לו לליווי, מזון ושתיה, יתכן שאשמת מותו תלויה בהם בעקיפין, שהרי אפשרי מאוד שהוא מת מחמת כך שהם לא דאגו ללוות אותו, ולספק לו צידה לדרך. כאשר הם יכולים להצהיר שהם נקיים מכך, רק אז הם יכולים לומר "יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכוּ אֶת הַדָּם הַזֶּה", וממילא לשאת תפילה - "כַּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל".

נשים לב שזקני העיר מתפללים "כפר לעמך ישראל", כלומר, התורה רואה כל אחד מבני העיר הסמוכה ואפילו כל אחד מעם ישראל כאחראי בעקיפין להרג, ויש להתפלל לכפרתו.

עם ישראל הוא אחד.

על החלל נכתב שהוא "נופל בשדה". יש בזה מסר חשוב. עשיו

נקרא "איש שדה". שדה, בניגוד לעיר, מסמל סביבה שאין לה גדר מגן, מקום פתוח ופגיע לכוחות הרסניים של חוסר מוסריות.

בכל חברה ובכל קהילה יש "אנשי שדה", אנו קוראים לזה היום "נושרים". אנשים שבשלב מסוים במהלך חייהם, במיוחד בגיל ההתבגרות, נוטשים את "העיר" המוגנת ונכנסים ל"שדה" הבלתי מוגן כדי להתנסות בכל מה שזמין שם בחוץ. הנשמות הללו הגיעו ל"שדה" כדי לחפש "חיים", אולם בסופו של דבר המציאות טפחה על פניהם, הם נתקלו בסוג של "מוות" רגשי והם שוכבים בשדה ללא נוע.

מלמדת אותנו התורה, שהדאגה והאחריות לאותם "חללים" מוטלת על מנהיגי העם וגם על כל אחד ואחד!

כאשר מישהו עוזב את העיר ונודד אל השדות המפחידים, כל אדם ואדם מהקהילה ובפרט המנהיגים שלה, צריכים לשאול את עצמם - אולי לא ציידנו אותו מספיק ב"מזון ושתיה"? אולי לא גרמנו לו לבוא על סיפוקו? האם הנער הזה היה צריך מישהו לדבר אתו על האתגרים שלו אבל הוא לא הצליח למצוא אוזן קשבת? האם הילד או הילדה הצעירים האלה השתוקקו לקצת שימת לב, לאהבה, לעידוד אולם הם לא מצאו? האם אנו בטוחים שידינו לא שפכו את הדם הזה?

סיפור לשבת

אין לשפוט אנשים!

/ הרב יצחק לסרי

מסופר על בחור חרדי שהלך ברחוב ז'בוטינסקי המחבר בין בני ברק לרמת גן , באחד מלוחות המודעות הוא ראה מודעה על בחור צעיר שחלה במחלה הנוראה והוא זקוק בדחיפות להשתלת מוח עצם.. "ומי שמוכן יהיה לתרום יבוא על שכרו מן השמיים" הבחור התרגש והלך לקופת החולים כדי לבצע את הבדיקות.

לאחר כמה ימים התקשרו להודיע לו שהוא נמצא מתאים, ניגש הבחור החרדי אל הרופא המטפל וביקש לפגוש את הבחור שהוא אמור לתרום לו מוח עצם, כשנפגשו הוא ראה מולו בחור חילוני והתפתחה ביניהם שיחה ארוכה של כמה שעות, על המחלה, על הדת וכמובן על החיים - שיחה בה הם נקשרו אחד לשני בלב ובנפש.

חזר הבחור החרדי לביתו וסיפר לאביו על הפגישה המרגשת שהייתה לו. האבא הקשיב לכל מילה ושאל מי הבחור ומאיזו משפחה הוא. ברגע שהבן אמר מי הבחור ומי אביו, זעק אביו זעקה גדולה ואמר: "מי, הוא ?? אני אוסר עלייך לתרום לו. על גופתי המתה אתה תתרום לו!"

הבן נבהל מאוד מתגובת אביו "אבל אבא..זה פיקוח נפש !!" והאבא המשיך בשלו: "אתה לא תתרום לו !!" הבן לא הבין מה קרה לאביו, הוא ניגש וסיפר את זה לרב מקובל גדול שהגיע באופן מיידי לביתם, ניסה לדבר אל ליבו של האב ולשאול למה הוא מתנגד.

אמר האבא לרב: "אני מכבד מאוד את כבוד הרב.. ובוודאי שלא אגרש אותך מביתי, אבל אם תמשיך לנסות ולשכנע אותי, אני אצא מהבית."

אמר לו הרב: "הרי כל המציל נפש אחת מישראל כאילו הציל עולם ומלואו" האב נשאר קר וקפוא ולאחר כמה דקות, לעיני כל ההמומים, פתח האב את דלת הבית ויצא. הרב היה בהלם, פנה לבן ואמר: "יש פה סוד גדול שאני חייב לדעת אותו". ענה הבן ואמר: "אבא אדם סגור, אבל כשהוא שותה יין, ליבו נפתח. בליל הסדר מצווה לשתות כמה כוסות של יין, אם כבוד הרב יוכל בבקשה להגיע אלינו בסוף ליל הסדר, אולי נוכל לדבר אל ליבו."

ואכן כך היה, הרב הגיע לביתם בסיום ליל הסדר, האב שכבר היה מבושם מהיין פנה אל הרב ואמר: "כבוד הרב, אני מתנצל על התנהגותי באותו יום, אספר לך את הסיפור שעומד מאחורי הסירוב שלי שבני יתרום לבנו מוח עצם ואין לי ספק שכבוד הרב יסכים איתי". הקשיב הרב לכל מילה והאיש החל לספר:

"אני ניצול שואה. בגטו היינו כמה גברים בתוך חדר אחד קטן, עובדים קשה ולא מקבלים אוכל, הבן שלי הקטן היה איתנו, אבל הגרמנים לא ידעו על קיומו כי היינו מחביאים אותו בתקרת העץ של החדר. בלילה היינו מוציאים אותו והוא היה גונב לגרמנים אוכל ומביא לנו. אותו אדם שאנחנו מדברים עליו, שאתם רוצים ומתחננים שנתרום לבנו מוח עצם היה מומחה לבניית פצצות. הוא היה עובד בשביל הנאצים ובונה להם פצצות. לכן הוא היה מכובד מאוד, היה מסתובב בגטו בגאווה עם שני שומרי ראש. יום אחד הוא נכנס לחדר שלנו

המשך בעמוד הבא...

עם מקל בידו והחל לדפוק על הקירות עד שהגיע לתקרה. כשדפק בחוזקה על התקרה, נפלו כמה עצים והבן שלי צנח מהתקרה, הוא תפס את בני בחוזקה, עיקם את ידו, הוציא אותו החוצה, סגר את הדלת ושתי יריות נשמעו באוויר.. שתי יריות שפילחו את לבי לנצח.. ועכשיו תאמר לי כבוד הרב, איך אוכל לסלוח? ..״בני לא יציל את בנו!!״.

הרב, שהיה מוצף בדמעות, פנה אל האיש ואמר: ״אני מבין ללבך, אבל מה הבן שלו אשם? אולי יש משהו שמסתתר פה ואנחנו לא מודעים אליו? הרי נסתרות הן דרכי האל. וחוץ מזה יש לנו אפשרות לעשות פה קידוש ה׳ גדול, בוא נלך ונדבר איתו.״

לאחר שעות רבות של שכנועים מצד הרב, הסכים האב. הם הגיעו לפתח ביתו של האיש וכשנפגשו עיניהם, האב הנרגש כמעט והתמוטט. אבל אז פתח האיש את פיו ואמר: ״אתה כועס עליי שנים רבות וכל החיים חיכיתי לרגע שאראה אותך כדי שתדע את האמת ומשמיים זימנו לנו את הרגע הזה עכשיו. הגרמנים רצו להרוג את כל הגברים בחדר שלכם, כי הם ידעו שיש שם ילד קטן שגונב להם. אני רציתי להפחית את הנזק ואמרתי להם שאלך ואהרוג רק את הילד בכדי להציל אתכם. כשהוצאתי אותו החוצה, לא הייתי מסוגל להרוג אותו, אבל השומרים היו לידי, לכן יריתי שתי יריות והרגתי את שני השומרים. משם הברחתי את הילד למנזר שהיה בקרבת מקום. הגרמנים שידעו שבגדתי בהם, לא יכלו להרוג אותי כי הם היו זקוקים למידע שלי בבניית פצצות ולכן הם פגעו בגופי באופן כזה שלא אוכל להוליד ילדים לעולם. כשנגמרה המלחמה, ידעתי שאין לי סיכוי להביא ילדים לעולם, ולכן הלכתי למנזר וביקשתי את הילד שהשארתי שם. הם החזירו לי אותו, ואני גידלתי אותו כל השנים בחום ואהבה, והילד הזה, שזקוק להשתלת מוח עצם... - הוא בעצם הילד שלך״!!!

המסר הגדול של הסיפור הוא: לא כל מה שאתם רואים בחיים אתם באמת מבינים, אי אפשר לשפוט אף אחד, רק את עצמינו. ולכן התורה אומרת בפרשה -שופטים ושוטרים תתן לך!! -אל תתן לאחרים! אלא לעצמך. מי אנחנו שנשפוט אחרים , למה אנחנו חייבים להעיר, או להיות מי שמדבר על אחרים? איך הוא עשה את זה? למה הוא לא שומר? למה הוא תמיד מאחר...? למה אשתו מתנהגת ככה...? וכו׳.

לא סתם המשנה אומרת באבות: הוי דן את כל אדם לכף זכות״ -את כל ה״אדם״ רק שתראה את ״כל האדם״ אז תוכל לדעת מה קורה באמת. אבל התפקיד שלנו לא לשפוט אחרים!!

גם שנראה לנו שאנחנו כבר יודעים הכל, ומבינים במה מדובר, אף פעם לא נצליח לראות את התמונה השלימה.

וכבר אמר שלמה המלך -כמים הפנים לפנים כן לב האדם לאדם- כמו שאדם מביט במים, הוא רואה את עצמו, כך שרואה משהו אצל חבירו, זה בעצם השתקפות שלו.

לכן מסבירים חז״ל -למה אדם מייד שופט את האחר? -כי בעצם רואה את עצמו, ולא אוהב לראות את אותה תכונה שיש אצלו. לכן הוא מעיר לו. לכן לפני שאנחנו שופטים את החבר -את האישה, את העובד שלנו, את השכן, נחשוב לעצמינו -אולי אצלינו יש את הבעיה ולא אצלו. אני גם לא מושלם. מי אני שישפוט אותו. לכן לפני שאנחנו באים להעיר למישהו, או לשפוט מישהו שעשה מעשה מסויים, או דיבר בצורה לא יפה, קודם נעצור לחשוב אולי הוא עובר תקופה קשה, אולי יש לו בעיה אחרת שמפריעה לו. יכול להיות הרבה סיבות. לכן תמיד ננסה להפך בזכותו של השני, ותמיד לראות את הצד הטוב אצל הזולת. ונוכל לחסוך הרבה מריבות, מחלוקות, כעסים, ובעיות בשלום בית. תמיד להסתכל בצורה חיובית על השני ולדון לכף זכות. ואז בורא עולם יתנהג אלינו באותה מידה- וידון גם אותנו לכף זכות! אמן!

(מכתבי הרב יצחק לסרי)

שביבים / שאול שיף

״שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך״

כידוע, כל ימיו של פאר הענווה, רבי שלמה זלמן אוירבך זצ״ל, סלד מלדבר על עצמו. ברם, פעם אחת, בעומק חכמתו ובהבנתו את נפתולי הנפש, חרג מגדרו ודיבר על עצמו, ומעשה שהיה כך היה: הורים לילד עם פיגור שהתבגר, באו להתייעץ עם רבינו, לאיזה מוסד לשלוח את בנם. הדריכם רבינו להכניסו למוסד מסוים בצפון הארץ, והפטיר: ״אבל צריך לדאוג שילך לשם בחשק!״. ״מה נסביר לו?!״, תמהו ההורים, ״הרי הוא אינו בר- הבנה!״, אמר רבינו: טוב הביאוהו נא אלי. בבואו, כיבדו רבינו לשבת לידו, ופנה אליו בחום: ״אתה יודע מי אני? - אני שלמה זלמן אוירבך. אנשים ורבנים מכל הארץ שואלים אותי שאלות, ואני נותן להם תשובות והוראות. כעת, אני רוצה לתת לך סמיכה וכתב רבנות! אבקש שאתה תהיה רב במוסד פלוני...״. ניצוצות של אושר ניצתו בעיני הנער.

שמח וטוב לב, ארז את מזוודותיו ונסע למוסד בצפון, כדי למלא בדחילו ורחימו את תפקיד ״הרבנות״ אותו הטיל עליו עמוד ההוראה, לימים, סיפרו בני המשפחה, כי הנער כה אהב לשהות במוסד ההוא,

עד שאף בחופש לא אבה לשוב הביתה, משום שהוא "צריך להיות שם בגלל הרבנות..."

(חכו ממתקים)

"כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקים"

אפשר להבין "יעור עיני חכמים" כי ישנם גם "חכמים להרע", אבל כיצד אפשר להבין, שהשוחד יסלף "דברי צדיקים"? אדם הלוקח שוחד, הייתכן שבשם צדיק יכונה?

בעת שישב בעל "אוהב ישראל" זצ"ל, מאפטא, על כסא הרבנות בקולבסוב, באו פעם לפניו שני בעלי דין לדין תורה. יתר הדיינים לקחו שוחד והיו נוטים לצד אחד, אולם הרב מאפטא גילה כלפיהם התנגדות נמרצת והוכיח להם כי אין ההלכה כמותם.

יעצו הדיינים לבעל הדין כי ישחד גם את הרב. אך כיצד עושים זאת, והלא בשום פנים לא יסכים הרב לקבל שוחד? יעצו לו איפוא לשלשל בחשאי סכום כסף ניכר לכיס בגדו של הרב. בעל הדין עשה כעצתם ואיש לא ידע דבר על כך.

למחרת, כאשר ישב הרב להמשיך בדין תורה, הרגיש כי דעתו החלה להסס בדבר וכי קם בו רצון להסכים עם דעת הדיינים. מיד דחה את ישיבת בית הדין וכל אותו היום בכה והתחנן לפני רבונו של עולם, כי יאיר את עיניו לראות את האמת. כך עברו ימים מספר עד אשר גילה הרב את הכסף בכיס בגדו ומיד הבין כי בעל הדין הוא אשר שם את הכסף בכיסו כדי לשחדו. כל כך גדול הוא כוחו של שוחד, שאפילו אם הדיין אינו יודע מאומה על כך, בכל זאת זה משפיע על שכלו לסלף את דעתו.

זהו פירושו של הפסוק: "ויסלף דברי צדיקים" - אמר הרב מאפטא זצ"ל, אפילו אם הדיין מוסיף להיות צדיק גם לאחר קבלת השוחד, שכן ראה ולא ידע מאומה על כך, בכל זאת יש בכוחו של השוחד לסלף את בינתו ואת דבריו.

"לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל"

חסיד אחד נהפך עליו הגלגל, ירד מנכסיו ונעשה עני גדול. מאחר שבחוץ לארץ היו לו קרובים, עשירים גדולים, שאל בעצת הגאון הקדוש מגור, בעל "חידושי הרי"ם", אם ייסע לקרוביו בחו"ל לבקש מהם עזרה, שיוכל לעשות איזה עסק להתפרנס ממנו. והצדיק לא הסכים.

שאל האיש: אם כן אולי אכתוב להם מכתב, אתאר להם רוע מצבי, וישלחו לי סכום מסויים למחייתי, כי הם נדיבי לב, כל שכן שאני קרוב משפחה להם. השיב הרבי: אף לזה אינני מסכים. הדבר היה לפלא בעיני האיש, נסע בפחי נפש הביתה ובמצבו לא חל כל שינוי לטובה. אחר כך נסע עוד פעם לגור, שאל שוב את הרבי והוא שוב לא הסכים שיבקש עזר וסעד מקרוביו, וכן חזר הדבר כמה פעמים. וצרת האיש גדלה.עולליו שאלו לחם וביתו ריק, ואשתו מציקתו מאוד על שאינו חס על נפשו ונפשות ביתו ואינו נוסע לקרוביו. כשבא עוד פעם לגור, בכה הרבה לפני הצדיק ואמר: איני רואה שום עצה לפני אלא לפנות לקרובי שבחוץ לארץ שיתמכו בי.

השיבו הרבי: מה אעשה לך. אני כבר אמרתי לך דעתי. ולא יכול עוד האיש להתאפק וכתב מכתב לקרוביו על מצבו. מכתבו עשה פרי, קרוביו שלחו לו תיכף סכום הגון ומצבו השתפר. אחר כך שלחו לו עוד כמה פעמים סכומי כסף, בלי שום דרישה מצדו, והוא נחלץ מן המיצר. אבל מיד אחר זה חלה האיש במחלה אנושה, ומצבו הלך ורע מיום ליום, ולא יכול לרדת ממיטתו. צערו היה גדול ביותר, שלא יכול לנסוע לגור ולהתנצל לפני הצדיק, כי הוא תלה את סיבת מחלתו בזה שעבר על דעת הצדיק. ביקש את אחד מידידיו שיסע לגור על אודותיו.

הלה נסע, הזכיר את החולה לפני הצדיק ואמר שצריך לרחמים גדולים. הצדיק שתק כמה רגעים, ואחר כך אמר: דע לך, שלפעמים כשנגזר על אחד מיתה ר"ל, יש עצה בשמים להסיר ממנו רוע הגזירה על ידי ייסורים. עני חשוב כמת, ועל ידי כך היה יכול עוד לחיות, ומה אני יכול לעשות אם הוא בעצמו דחה את העניות מאתו, כשקרוביו הסירו ממנו את הדחקות, נפסקה חיותו. ידידו של אותו חסיד נסע תיכף מגור אל החולה, וכבר לא מצאו בחיים.

(סיפורי חסידים)

"שום תשים עליך מלך"

מספרים על הרה"ק רבי ישראל מהוסיאטין זי"ע שביקר פעם בגרמניה.

בליל שבת, בעת עריכת שולחנו הטהור, נכנס יהודי מתושבי המקום שהיתה לו זו הפעם הראשונה בחייו שראה חסידים שעומדים סביב אדמו"ר היושב בראש השולחן, ועל השולחן היו בקבוקי יין, ופרוסות של חלות. הכל היה זר לו, סקרנותו גברה עליו, עד שניגש לאחד החסידים וביקשו שיסביר לו מה זה רבי? ומה זה טיש?... החסיד ניסה להסביר לו - אבל דבריו לא נקלטו אצלו והוא פנה לאדם אחר שיסביר לו.

לאט לאט התקהלה סביבו קבוצת אנשים שכל אחד מנסה את כוחו לשבר את אזניו של האורח ולבאר לו מה זה רבי.

בשלב מסויים הבחין הרבי בעצמו בכל ההתקהלות והדיבורים, וביקש להבין את פשר ההמולה. כשאמרו לו, ביקש לקרוא לפניו לאותו יהודי.

הרבי פנה אליו ואמר: אני אסביר לך. מסתמא אתה יודע שיש רב של בית כנסת. רב זה הוא בעל הבית של בית הכנסת, ותפקידו להיות אחראי על כל ענייני ניהול בית הכנסת, ותפקידו להיות אחראי על כל ענייני הקהילה, ומעליו יש את הרב הראשי של העיר, שהוא 'בעל הבית' האחראי על כל הרבנים מתחתיו. 'אתה יודע מה זה רבי'? - אמר לו ההוסיאטינר - רבי זה מי שהוא בעל הבית על עצמו! שום תשים עליך מלך, אדם צריך להיות מלך ובעל הבית על עצמו, על כוחותיו, על מידותיו ועל הנהגותיו, כמו שאמרו חז"ל: 'צדיקים לבם ברשותם'.

"לבלתי רום לבבו"

סח הרה"ק רבי דוד משה מטשורטקוב: כאשר נישא רבי יחזקאל לנדא, ה"נודע ביהודה", העניק לו חותנו נדוניה בסכום גדול. עשה לו תיבה נעולה ומשומרת בחדר לימודו ובה נעל את המעות.

באחד הימים, עודו אברך צעיר, הגיע עני והתחנן לעזרה: מצות הכנסת כלה מצויה אצלו, בתו בגרה והגיעה לפרקה, אף באה ב"ה בקשרי השידוכין. אלא שהוצאות הנישואין מגיעות לכשלוש מאות אדומים כולל הנדוניה ולרש אין כל.

נענה לו ה"נודע ביהודה", פתח את תיבת הנדוניה שלו, הוציא מתוכה מאתיים ותשעים אדומים והעניקם לעני. העני שהשעה שיחקה לו החליט להרבות בתחינה ובקשה, אולי יחוס, אולי ירחם: "שמא ייתן לי מר עוד עשרה זהובים ונמצאת מלאכתי שלמה?"

השיב לו ה"נודע ביהודה": אין המצוה נקראת אלא על שם גומרה. חפש לך נדיב שיעניק לך את הסכום החסר ותיקרא המצוה על שמו"...

סיים הטשורטקובער רבי: כל גדלותו של ה"נודע ביהודה" קנה מאותו מעשה שעשה כמעט בשלמות כדי שלא להביא עצמו לידי גאווה שזכה במצוה.

(במחשבה תחילה)

"תמים תהיה עם ה' אלקיך"

הגאון רבי מנחם צבי ברלין, ראש ישיבת 'רבינו חיים עוזר', סיפר מה שסיפר לו נכדו של החפץ חיים, למשפחת זקס, על רשכבה"ג מרן ה'קהילות יעקב' זצ"ל.

יום אחד הגיע גביר נודע לישיבת נובהרדוק, שעמדה בראשותו של הגאון רבי אברהם יפה'ן זצ"ל, וביקש ממנו שיציע בפניו את הבחור הטוב ביותר בישיבה, כחתן לבתו. אמר לו ראש הישיבה שיגש אל הבחור יעקב ישראל קניבסקי, והעיד שהוא הבחור הטוב ביותר. קרא הגביר לבחור זה, והחל לשאול אותו על השאיפות העומדות בפניו בבניית בית, על כל מה שכרוך בכך. הבחור השיב על כל השאלות בסגנון אחד, ואמר שהשאיפה שלו היא להגיע ל'יראת שמים'. זה מה שהוא רוצה להיות בעצמו, זה מה שהוא רוצה לראות באשתו לעתיד, וזה גם מה שהוא רוצה לראות בביתו, רק יראת שמים. חזר הגביר אל ראש הישיבה, ואמר שהבחור שהצעת לי הוא 'תמים מדי'... שכן כל מה שהוא רוצה, זה רק יראת שמים. והיכן לימוד התורה שלו? היכן השאיפות בידיעת הש"ס? ניגש הגר"א יפה'ן אל הבחור, מי שעתיד להיות רבן של כל בני הגולה, והציג בפניו את השגותיו של הגביר על כך שהוא תמים מדי. נענע הגר"י והשיב: 'כמה תמים הוא הגביר הזה שהוא חושב שיש משהו בעולם חוץ מיראת שמים'!

(ברכי נפשי)

בסוד שיח

כשם שפרצופיהם שונים
כך דעותיהם שונות

עריכה גרפית - גיל ויין

נשמח לקבל תגובות והערות מהקוראים
בדוא"ל: besod@013net.net